

Direktiv för förändringar av krets inom Svenska Röda Korset

Grunden

Svenska Röda Korsets stadgar anger i § 7 att organisationen är lokalt organiserat i kommunkretsar. Undantag får göras efter medgivande från Svenska Röda Korsets styrelse. Bildande av ny krets godkänns av Svenska Röda Korsets styrelse. Svenska Röda Korsets styrelse äger ansvaret och rätten att bilda, upplösa, sammanslå och namnändra kretsar. Detta framgår av stadgarnas § 7.

Svenska Röda Korset uppfyller kraven i svensk rätt att vara en ideell förening. Svenska Röda Korset har stadgar av erforderlig fullständighet, har organ som kan fatta beslut och ett namn under vilket det kan identifieras. Svenska Röda Korsets styrelse godkänner bildande av kretsar och har genom organisationens stadgar angett de regler som gäller för kretsbildning. Det betyder att en krets upptas i Svenska Röda Korset först efter beslut av Svenska Röda Korsets styrelse. I och med detta beslut inordnas kretsen i Svenska Röda Korsets organisation och blir först därigenom en egen juridisk person. Även om en krets är en juridisk person begränsas den av stadgarnas innehåll, däribland reglerna om upplösning i § 7. Det som anges enligt stadgarna ger Svenska Röda Korsets styrelse rätt att besluta om upplösning av en underorganisation, dvs krets, enligt svensk rättspraxis. Följande anger den beslutsordning och regeltolkning som gäller för § 7 avseende Svenska Röda Korsets indelning i kommunkretsar, undantag från detta samt kretsars namn och geografiska område.

Bilda ny krets

När skäl finns för att bilda ny krets åligger det enligt delegationsordningen regionråd att besluta om sådan krets. Ordning och riktlinje för start av ny krets utarbetas av generalsekreterarens tjänstepersonsorganisation. Information om detta finns på rednet.

Upplösning av krets på initiativ av krets

När skäl finns för en eller flera kretsar att gå samman görs detta enligt en process där medlemmar på en kretsstämma beslutar att kretsen ska upphöra. Detta beslut ska föregås av beslut från regionrådet som medger att sådant beslut är riktigt. Om kretsstämman ej beslutar om upplösning upphävs regionrådets beslut om upplösning och dialog med kretsen fortsätter. Krets som ska vara kvar i kommun behöver då ansöka om undantag enligt de riktlinjer som fastställts.

Vid upplösning ska kretsstämman besluta om hur tillgångar och skulder samt eventuella fastigheter och fonder ska disponeras liksom om kretsens handlingar. Viktigt är att kretsstyrelse, kretsstämman och likvidatorer är väl införstådda med Svenska Röda Korsets stadgar och regelverk och agerar utifrån dessa vid beslut om avveckling och hantering av tillgångar.

Likvidatorer ska utses. Likvidatorer ska vara väl lämpade för uppdraget (noggranna och föreningsvana). De kan vara såväl helt externa, medlemmar i Röda Korset och/eller från tjänstepersonsorganisationen. Likvidatorerna har att hantera avveckling av konton, avtal, verksamhet samt i förekommande fall ikläda sig arbetsgivarrollen och agera utifrån arbetsgivarregelverket och hantera de ekonomiska tillgångarna och skulderna enligt ekonomiska regelverket. Om likvidatorer ej är överens äger regionrådet rätten att besluta om hur tillgångar enligt ovan ska föras.

Den mottagande kretsens kretsstämman fattar ett motsvarande beslut om att ta emot den upplösande kretsens verksamhet, medlemmar och eventuella tillgångar. Mottagande krets kan inte neka att ta emot medlemmar från den upplösande kretsen. Däremot kan mottagande krets inte åläggas att ta emot verksamhet från annan krets om den ej så önskar.

Upplösa krets som är överksam eller på initiativ av Svenska Röda Korsets styrelse

I situationer där en krets är överksam, saknar kretsstyrelse eller på annat sätt inte fungerar enligt stadgar ska sådan krets upplösas. Detta kan även tillämpas mot kretsens egen uppfattning när stadgarnas §§ 1–3 är tillämplig, missköter sin ekonomiska förvaltning eller på annat sätt överskrider sina befogenheter. En krets kan inte uteslutas (som medlemmar kan). Enda sättet att avveckla en krets som inte följer stadgarna eller missköter sig enligt ovan, är därför upplösning av kretsen.

Enligt delegationsordning för regionråd, beslutar regionråden om upplösning vid situationer enligt ovan. Regionrådet har att agera för att hindra att sista kretsen i en kommun upplöses. För krets som är överksam eller saknar kretsstyrelse och där det bedöms som omöjligt att sammankalla en kretsstämman äger regionrådet rätt att utse likvidatorer. Upplösningen av sådan krets följer sedan samma ordning som vid normal kretsupplösning. Undantagsvis kan krets upplösas med tvång enligt ovan. Sådan krets behöver ha omfattande dialog med regionrådet innan sådant beslut fattas. Likvidatorer vid tvångsupplösning utses av regionrådet. Likvidatorerna ska vid tvångsupplösning nära samråda mer regionrådet angående detta.

Rutiner för flytt av medlemmar och avregistrering följer samma ordning som vid normal upplösning.

Sammanslå kretsar

Kretsar som avser att gå samman äger rätt att själva besluta om hur processen för detta ska ske, men rekommenderas att följa de riktlinjer för detta som är utfärdade. Allt sammangående ska ske med respekt för öppenhet och dialog, inom kretsen, mellan kommunens kretsar, samverkansråd och med regionrådet. Regionrådet äger huvudsakligen rätten att besluta om tillämpningen av § 7 enligt delegationsordning för regionråden. Undantag från kommunkretsindelning beslutas av styrgruppen för kretssammangående enligt tidigare styrelsebeslut. Riktlinjer för process och ordning för sammangående är utfärdade av tjänstepersonsorganisationen.

Alla medlemmar som önskar vara kretsanslutna (till skillnad från ”medlem utan krets”) måste tillhöra en krets. Det kan därför ej uppstå situationer där en krets ej tar emot medlemmar från en upplöst krets. Det är regionrådet som beslutar om kretsindelning och därmed vilket upptagningsområde en krets ska ha. En kvarvarande krets kan däremot inte åläggas att ta emot verksamhet från annan krets om den ej så önskar. Verksamhetsöverföring måste godkännas av mottagande krets. Särskilda regler gäller för verksamhetsöverföring när det finns ett arbetsgivar- och arbetsgivarverket).

Rutiner för medlemsöverföring och avregistrering av krets finns utarbetade av tjänstepersonsorganisationen.

Rödakorskrets namn

En rödakorskrets ska ha ett namn som anger kretsens geografiska tillhörighet. Det innebär att kommunnamnet ska anges inledningsvis i kretsnamnet. Namn ska beslutas av kretsstämman men måste vara godkänt av regionrådet. Riktlinjer för namn finns utgivna av tjänstepersonsorganisationen. Även i de fall Svenska Röda Korset/styrgruppen beslutar om undantag från kommunkretsar, ska samma principer gälla för rödakorskretsarnas namn men där det kan räcka med annan etablerad geografisk benämning (utifrån församling, stadsdel, tätort eller liknande).